

Arve H. Nordahl

Leder NHF Trøndelag

Da er det igjen snart sommer og sol i vårt vakre Trøndelag – håper og tror at mange med meg gleder seg til denne flotte årstiden som er like rundt hjørnet.

Jeg, i regi som kontaktperson for LARS (ryggmargsskadde) – var i Bergen i mai. De avholdt da sin årlige årskonferanse og sitt årsmøte.

Denne helgen vil jeg huske lenge, da grunnnet LARS sitt flotte engasjement og sin flotte konferanse og årsmøte. Flott å få være sammen med en slik positiv og engasjert landsforening.

Arne Olav Hope fortalte fredag blant annet om LARS sitt prosjekt i Kambodsja – samarbeid med ryggmargsskaddes organisasjon der. Utrolig hva de sammen, får til for forholdsvis lite penger. Her må og nevnes at de under festmiddagen i Bergen, samlet inn hele 53' til dette prosjektet – fantastisk.

På lørdag fikk vi høre et innlegg av Terje Roel, fra Paralympics i Sotsji. Kontrastene blir store når vi minnes foredraget fra fredag og får høre fra Terje den enorme pengebruken som ble foretatt borte i Sotsji. Og samtidig vet at mange av anleggene der borte ble revet etter lekene. Sterkt innlegg.

I mai arrangerte igjen NHF Trøndelag – hjelpemiddelmesse i Trondheim. Og nok en gang kan vi med stolthet si at også årets messe ble godt mottatt. Våre tilbakemeldinger fra utstillere er meget positive, mens vi kanskje ikke er helt fornøyde med årets publikums tilstrømming. Vi hadde dessverre en nedgang i antall publikummere, i forhold til for to år siden. Dag en var meget bra besøkt, noe som nok skyldes at vi arrangerte seminar for Ergoterapeuter denne dagen, mens dag to var noe mindre besøkt. Tusen takk til alle som stilte opp som frivillig disse dagene.

Uansett er vårt styre enige om at messe må vi arrangere siden også, men vi må evaluere årets messe først. Hva er det man kan trekke frem fra årets messe, jo for meg var to hjuls rullestol (genny) og alle utstillere om BPA høydepunktene for meg. Genny'en viser den enorme utviklingen som skjer på hjelpemiddel fronten, mens antallet utstillere vedr. BPA viser at BPA er og blir meget viktig for mange i fremtiden.

Vårt kontor på Heimdal, skal vi være meget stolte av. Dessverre så er de for tiden bare to ansatte der, men maken til ansatte skal vi lete lenge etter. Selv om de har lagt ned en enorm jobb før, under og etter messa så gjør de likevel en utmerket jobb på kontoret. Signalet fra kontoret er faktisk at de gjerne vil ha flere henvendelser fra medlemmer og lokallag.

NHF lokalt, regionalt og sentralt opplever fortsatt at mange sentrale saker som er kjempet for i mange år – nå ser ut til å løse seg gjennom målbevisst arbeid gjennom hele organisasjonen. Spesielt bør vi rette en takk til den jobben som Arne og Arnstein gjør – bare se på det positive som nå skjer med BPA ordningen og 26. års regelen vedr. hjelpemidler. Mye av æren for dette, skyldes hardt og målrettet arbeid fra ledelse og opp mot landets myndigheter. Men vi er ikke helt i mål med verken disse eller andre kjerne saker, så mye jobb gjenstår.

Med dette vil jeg få ønske Dere alle – en riktig god sommer :)

Arve H. Nordahl
Regionleder

REGIONSTYRET

Leder

Arve H. Nordahl
ahara@online.no

Nestleder

Frode Hermansen
kakkas@online.no

Steinar Mikalsen
steinar.mikalsen@ntebb.no

Birgith Berg
birgith.berg@gmail.com

Laila Bakke
laila1bakke@gmail.com

Anita Bråten
stanita@online.no

Kirsti Stenersen
kirstistenersen@hotmail.com

Varamedlemmer:

Øystein Forr
o_forr@hotmail.com

Brynjulf Flasnes
brynjulf.flasnes@naroy.kommune.no

Gunnbjørg Lambertsen
ol-mla@online.no

Ansatte:

Regionkontorleder
Ragnhild Urdshals Høyem
ragnhild.hoeyem@nhf.no

Seniorkonsulent
Kristian Lian
kristian.lian@nhf.no

REGIONNYTT

Nr. 2-2014

Ansvarlig redaktør:

Annonsesalg:

Sats: Ola Tom Evje

Opplag: 2500

Arve H. Nordahl

Media Direct Norge AS

Trykk: Oslo Fokustrykk AS

NHF Trøndelag

Kvenildmyra 4, 7072 Heimdal

Tlf. 72 900 720

e-post: nhf.trondelag@nhf.no

Kunsten å male!

RegionNytt ønsker å presentere Hanna Viktoria Leirfall fra Stjørdal. Uten språk uttrykker hun seg gjennom kunsten.

Hannah har gått fem år på Ole Vig Videregående skole hvor hun tok visuelt kunsts-fag. Hun er nå ansatt ved Fides Stjørdal, hvor hun har verksted.

Hun har siden barneskolen vært opptatt av kunst, og lar seg inspirere av Åge Aleksandersen og Frida Kahlo, som varen kunstner med polio.

I en alder av 22 år har hun allerede skrevet tre bøker som er utgitt til salg. «Jenta som reddet verden», «Gutten som ble kjent med et romvesen» og «Mitt liv med Cerebral Parese» der hun skriver om sitt liv, og sin familie.

«Jeg får bistand til å holde foredrag, og holde kunst utstillinger. Foredragene handler om hvordan jeg maler, og om kunsten min. Også det å ha funksjonsnedsettelse»

«Jeg har ikke verbalt språk, og bruker May Tobii som er en talemaskin, og supplerer med Blizz tegn hvis det er behov. Jeg svarer på ja og nei spørsmål også. Når jeg ser på deg så er det ja, og når jeg snur meg er det et nei. Ofte er det på den måten jeg og min assistent jobber når jeg maler.»

«Når jeg skriver tekster er det assistenten min som skriver ned det jeg sier. Når jeg maler er det jeg som bestemmer farger, former, og hvordan bildet blir.»

«Jeg legger inn tekst, og bilder i bildene. Jeg bruker hånda som pensel. Budskapet i bildene er liv, ønsker og om det å være funksjonshemmet. Jeg ønsker at bildene også skal gjøres personlig og at du som ser, og opplever bildene danner dine egne inntrykk og tolkninger. Bildene er av akryl.»

«Jeg stiller ut kunsten min lokalt i Stjørdal, men kan vel også på sikt gjøre det andre steder hvis det er aktuelt.»

Maleriene kan kjøpes på Fides Fosslia, og når hun har kunstutstillinger. Hun har hatt utstillinger ved Lokstallen, Stjørdal folkebibliotek og på Ole Vig Videregående skole. Du finner henne på Facebook der hun har egen side som heter «Hannas uttrykk».

BPA - Brukerstyrt Personlig Assistanse

Brukerstyrt Personlig Assistanse (BPA) er en måte å organisere tjenester til praktisk og personlig bistand hvis man har en funksjonshemming. Isteden for å motta hjemmehjelp, avlastning, støttekontakt så kan man få BPA. Dette gjør at assistansen blir mer fleksibel, og at du kan bruke den både i og utenfor hjemmet. For å få BPA må du søke til helse og velferd i kommunen. Du kan lese mer om BPA her: http://ro.no/bpa_brukermedvirkning.html

Noen kommuner er selv arbeidsgiver for sine assistenter, mens andre gir ulike leverandører tjenestekonsesjon. Det betyr at du som er arbeidsgiver kan velge hvem som skal være arbeidsgiver for dine assistenter blant disse leverandørene.

Når du skal velge arbeidsgiver for dine assistenter, er det viktig å tenke igjennom hvor mye styring du vil ha over din egen assistanse, og hva du ønsker at leverandøren skal gjøre. Generelt kan man si at jo mer ansvar du tar i din egen assistanse ordning, jo større frihet får du til å utforme ordningen etter dine behov.

Trondheim har nettopp gitt tjenestekonsesjon til ti ulike firma. Disse dekker hele spekteret fra independent living ideologien hvor du er hovedpersonen i ditt liv, og styrer det meste, til firma som gjør alt for deg: finner assistenter og lager arbeidsplan for disse. Her finner du en presentasjon av 6 leverandører, de andre 4 har vi ikke fått tak i innen fristen for Region nytt. Vil du finne ut mer om de enkelte leverandørene kan du slå opp på hjemmesiden hvor intervjuene er gjengitt i sin helhet.

AssisterMeg
sterk rygg og stort hjerte

1: Opplæring

Gjennom møter med bruker kartlegger vi behovet for individuell opplæring samt behovet for utøvelse av de ulike oppgavene til arbeidsgiver. Alle brukerne vil få tilbud om et dagskurs. Arbeidsgiver skal ha løpende veiledning i sin utøvelse av arbeidsgiver rollen.

2: Hvor stor selvbestemmelse har arbeidsgiver?

Våre brukere kan selv velge om de ønsker at AssisterMeg skal bistå med rekruttering, om vi skal ta oss av hele rekruttering eller om de selv har noen som de ønsker skal være assistent

Bruker bestemmer hvem og hva tid assistentene skal jobbe. Hvis bruker ønsker at vi lager planen så gjør vi det. Da sendes den først til bruker for godkjenning, så sendes den til assistentene.

3: Assistentens lønns og arbeidsvilkår

Vi har ikke tariffavtale, minstelønn er 154,- nok , tillegg 52,- nok mellom 17.00 og 06.00 og 40,- nok for arbeid på lørdag og søndag, ved pålagt overtidsarbeid betaler vi selvfølgelig overtid.

4: Driftsutgifter:

Vi betaler 2% av det vi fakturerer til assistent utgifter, det er det økonomisjef i samarbeid med bruker og evt koordinator som bestemmer.

5: Hvor lenge har dere drevet med BPA?

Vi har drevet med BPA siden 2006

6: hvilken ideologi baserer deres BPA seg på?

Stort hjerte og sterk rygg!! Vi gir alle skreddersydd assistanse uansett bakgrunn, funksjonsnivå, kulturtilhørighet, språk eller religiøs tilknytning. Vi forholder oss til de lover og forskrifter som regulerer BPA.

7: Hvorfor bør en arbeidsgiver velge dere som arbeidsgiver for sine assistenter?

Vi er et meget godt alternativ for de som ønsker hjelp til arbeidsgiverrollen som for eksempel rekruttering, ansettelser, vaktlister, vikardekning ol. Vi har også et stort fokus på assistentene med opplæring og oppfølging. Vi kan også la en assistent jobbe hos flere brukere, dermed får assistenten en større stillingsprosent og vi opplever en større fleksibilitet hos både bruker og assistenter.

1: Opplæring

Vi gir kurs igjennom HAV eller benytter oss av RO sine kurs. Vi har også arbeidsgiverhefte som arbeidsgiver kan støtte seg på.

2: Hvor stor selvbestemmelse har arbeidsgiver?

Arbeidsgiver står fritt til å velge assistenter, men HAV kan bistå arbeidsgiver i prosessen om det er ønskelig. Arbeidsgiver setter opp arbeidsplanen. HAV kan gjøre dette hvis det er et ønske fra arbeidsgiver. Så lenge arbeidsmiljøloven blir fulgt, står arbeidsgiver fritt til å velge.

3: Hvordan er assistentenes lønnsvilkår?

Assisterter over 18 år, kr 160.- pr. Time. Vi har ikke tariff.

4: Driftskonto

HAV har en driftskonto som dekker disse utgiftene. Det er primærkontakt/daglig leder i HAV som godkjenner dette.

5: Hvor lenge har dere drevet med BPA?

HAV har drevet med BPA siden oppstart 01.01.2004. Og er et av de eldste firma i Norge som har drevet kontinuerlig med BPA. Vi har 10 års jubileum i 2014.

6: Hvilken ideologi baserer deres BPA seg på?

Vi definerer det som tjenestemottaker og at vi i HAV leverer en service tjeneste.

7: Hvorfor bør en arbeidsleder velge dere som arbeidsgiver for sine assistenter?

Vi har lang erfaring og bred kompetanse. Hos oss vil tjenestemottaker og assistenter få akkurat så lite eller så mye bistand man selv ønsker. Vi strekker oss langt for å yte den servicen som er forventet av oss.

1: Opplæring

Opplæring/informasjon blir gitt av våre konsulenter på et tidlig tidspunkt. Arbeidsledere får grunnleggende arbeidslederkurs i grupper, og vi etterstreber også å holde egne kurs for de som er stedfortredende arbeidsledere, da denne rollen byr på andre utfordringer.

2: Hvor stor selvbestemmelse har arbeidsleder?

Ansettelse av assistenter overlater vi til arbeidsleder. Det er viktig for oss at arbeidsleder selv velger hvem vedkommende vil jobbe tett med. Derimot bistår vi gjerne i rekrutteringsprosessen; annonsering, screening av søknader, bistå på intervjuer etc.

Arbeidsleder setter selv opp arbeidsplanen. OptimalAssistanse ønsker alltid en kopi av den gjeldende arbeidsplanen. Å sette opp arbeidsplan vil være en del av opplæringen.

3: Assistentenes lønns og arbeidsvilkår

Grunnlønnen hos oss er per tiden 153 kr/timen. Vi har en ansiennitetstrapp som går over 2,4,6,8,10 og 12 år. Alderstillegg vil man alltid få. Kveldstillegg og helgetillegg utbetales. Satsene varierer noe fra kommune til kommune. Vi har også individuell lønnplassering, slik at arbeidsledere har innflytelse på lønnen. OptimalAssistanse har ikke tariffavtale.

4: Driftskonto

OptimalAssistanse opererer ikke med driftskonto, men utfra gitte rammer, størrelsen på vedtaket og antall assistenter dekker vi utgifter til drift, administrasjon og velferdsutgifter.

5: Hvor lenge har dere drevet med BPA?

Vi har driftet BPA-ordninger i Norge siden 2011.

6: Hvilken ideologi baserer deres BPA seg på?

OptimalAssistanse baserer seg på Independent Living-ideologien. Vi definerer brukerstyring slik at det er arbeidsleder selv som styrer.

7: Hvorfor bør en arbeidsleder velge dere som arbeidsgiver for sine assistenter?

OptimalAssistanse får toppscore når det gjelder tilbakemelding på service (siste utførte brukerundersøkelse utført av Bærum kommune), både for assistenter og arbeidsledere. Vi er vært tilgjengelige, fleksible og opptatt av personlig oppfølging. Vi ønsker at BPA-drift skal være enkelt, brukerstyrt og et verktøy til frihet!

DEDICARE

Assistanse

1: Opplæring

Vi gir individuell opplæring tilpasset deg og din BPA-ordning. Dette fordi det er forskjell på en ordning med 20 timer i uken, og en ordning som er døgnkontinuerlig. I tillegg får du tilbud om å delta på arbeidslederkurs gjennom kommunen.

2: Hvor stor selvbestemmelse har arbeidsleder?

Det velger arbeidsleder selv, enten han ønsker å foreta rekruttering på egen hånd eller ønsker bistand fra oss, er det helt opp til deg. Arbeidsleder lager sin egen arbeidsplan om inneholder assistentens navn og avtale om hvordan denne skal jobbe. Vi hjelper gjerne om arbeidsleder ønsker det.

3: Assistentenes lønnsvilkår?

Vi følger KS' tariff og legger oss litt over den. Assistenten får lønn etter alder og erfaring.

4: Driftskonto

Alle utgifter assistentene har på jobb dekkes gjennom assistentkassen. Dette kan for eksempel være mat og drikke til din assistent når du har med deg din assistent på reise, assistentens billett, assistentens utgifter til kurs som er relevante i forhold til jobb hos deg også videre.

5: Hvor lenge har dere drevet med brukerstyrt personlig assistanse?

Dedicare Assistanse har drevet med BPA siden 2011. Dedicare AS, og Dedicare Personlig Assistans i Sverige har drevet med BPA i snart 10 år, og vi har lært mye av deres systemer og deres kompetanse.

6: Hvilken ideologi baserer deres BPA seg på?

Ingen mennesker passer inn i en mal, hos oss er alle mennesker unike! Du bestemmer over din egen BPA-ordning, og vi tilpasser oss deg og ditt behov. Våre verdier er engasjement, dynamisk, menneskelighet, og pålitelighet. Engasjement fordi vi holder fokus på resultat og levering av tjenesten. Også fordi vi gir deg «lille ekstra» av vår oppmerksomhet, omtanke eller det som er viktig for deg. Dynamisk fordi alle mennesker er unike. Hos oss handler det om å tilpasse seg våre kunders behov. Menneskelighet fordi vi tilbyr tjenester som utføres av mennesker, for mennesker. Vårt arbeid går ut på å ta vare på våre kunder på best mulig måte. Pålitelighet fordi vi holder det vi lover, og ikke lover mer enn vi kan holde. Vi er tilgjengelige for våre kunder, er strukturerte og jobber for å levere det vi skal. Brukerstyring ligger i ordet: Bruker styrer sin egen ordning. Vi er tilgjengelige om du trenger oss.

7: Hvorfor bør en arbeidsleder velge dere som arbeidsgiver for sine assistenter?

For di vi tilpasser oss deg og dine behov. Du vet selv hva du trenger – DU er hovedpersonen i ditt liv!

1: Opplæring

Vi har både obligatorisk og frivillig opplæring som gir deg full oversikt over rollen som arbeidsleder. Den obligatoriske opplæringen foregår i 3 trinn i form av at din personlige rådgiver (fortsetter side 6)

fortsettelse fra side 5.

kommer til avtalt sted og gjennomgår Ulobas egne styringsverktøy og oppslagsverk. Så blir du kalt inn til arbeidslederkurs trinn 1, som er et 16 timer arbeidslederkurs, det skal også nevnes at det er egne arbeidslederkurs utarbeidet for de som leder på vegne av andre. Etter ett år så vil du igjen bli kalt inn til arbeidslederkurs trinn 2. som er på 10 timer.

2: Hvor stor selvbestemmelse har arbeidsleder?

I Uloba er det reell borgerstyrt personlig assistanse. Det betyr at det er arbeidsleder som intervjuer og velger ut de assistenter arbeidsleder mener er kvalifisert til jobben. Det er også arbeidsleder som sørger for at ansettelsespapirer (kontrakter) fylles ut, signeres og sendes inn til Uloba.

På samme tid er det arbeidsleder som har ansvaret for til enhver tid å ha en gyldig arbeidsplan i ordningen sin, og som i samarbeid med sine ansatte velger hvem som skal jobbe når.

3: assistentenes lønnsvilkår

Grunnlønna? Kr 160,- pr time, og vi betaler overtid, helge og kveldstillegg i henhold til vår Tariffavtale

4: Driftsutgifter

Uloba har en driftsmiddelordning som skal dekke arbeidsgivers utgifter til å drifte BPA ordningen og å ha assistenter ansatt foruten lønnsutgiftene. Dette dekker utgifter som annonsering, opplæring, HMS tiltak, beskyttelsesutstyr, tjenestereiser for assistenter mv. Man får ALDRI dekket arbeidsliders private utgifter. Driftsmiddelordningen er underlagt et regelverk som klargjør hvilke utgifter man kan få dekket, og hvilke utgifter man ikke får dekket. Driftsmiddelordningen er underlagt revisjon og god regnskapsskikk. Det er Uloba som godkjenner utgiftene.

5: Hvor lenge har dere drevet med brukerstyrt personlig assistanse i Norge?

Uloba er størst og eldst på BPA i Norge. Uloba drevet med BPA siden 1991.

6: hvilken ideologi baserer deres BPA seg på?

Vi styrer etter Independent Living ideologien. Reell borgestyrt personlig assistanse er et frigjøringsverktøy for funksjon-

shemmede med et assistansebehov. BPA gjør det mulig for oss å være aktive samfunnsborgere på lik linje med alle andre; studere, ha en jobb, være politisk aktiv, hente ungene i barnehagen, gjøre innkjøp eller ta del i husarbeidet. Ulobas BPA er utviklet av funksjonshemmede for funksjonshemmede, og er VÅR egen måte å organisere praktisk assistanse i hverdagen på.

7: Hvorfor bør en arbeidsleder velge dere som arbeidsgiver for sine assistenter?

Ingen i Norge har mer erfaring, og ingen i Norge kan mer om BPA enn oss. Våre tjenester bygger på likemannsprinsippet. Vi er eneste BPA arbeidsgiver med egen tariffavtale for personlige assistenter. Hos oss får du reell borgerstyrt. Ulobas BPA er utviklet av funksjonshemmede, for funksjonshemmede. Du leder. Vi tilrettelegger.

1: Opplæring

Vi holder kurs for våre arbeidsledere, dette er to dagers kurs som går to ganger i året. Utover det har vi veiledning ved behov, vi har ikke noen grenser på veiledningstimer ellers i året.

Vi har også kurs for de som har vært med en stund, og oppfølgingskurs en gang pr år.

2: Hvor stor selvbestemmelse har arbeidsleder?

Vi i administrasjonen ansetter assistentene. Alle går gjennom et personlig intervju og referanser blir sjekket.

Vi i administrasjonen skriver og sender ut arbeidsplaner, etter at tillitsvalgt hos oss har godkjent turnusen. Arbeidsplanene blir

også lagt ut elektronisk og alle arbeidsledere og assistenter får tilgang til sin BPA – ordning.

3: Hvordan er assistentenes lønnsvilkår?

Vi følger gjeldene satser i området. CityMaid har ikke tariffavtale, vi følger lover som arbeidsmiljøloven/ ferieloven.

4: Driftskonto

Vi dekker annonsering og alt som har med arbeidsgiveransvaret å gjøre. Deltagelse på aktiviteter og reiser dekkes innenfor normal arbeidstid etter avtale.

5: Hvor lenge har dere drevet med brukerstyrt personlig assistanse?

Siden 2010

6: Hvilken ideologi baserer deres BPA seg på?

Vi har et brennende ønske om at de som trenger assistanse i hverdagen, får den assistansen de selv ønsker, utført av den assistenten de ønsker til den tid som passer best for den enkelte arbeidsleder. Ut fra det timevedtaket den enkelte har vedtatt om, ønsker vi å gi det beste skreddersyde tilbudet for en god og fungerende hverdag.

Vi tenker at brukerstyrt personlig assistanse innebærer at det er arbeidsleder selv som er leder i sin ordning med assistenter og vet når og hvor «skoen trykker» til en hver tid.

8: Hvorfor bør en arbeidsleder velge dere som arbeidsgiver for sine assistenter?

Vi skreddersyr assistansebehovet til hver enkelt, og er gode på å finne de «riktige» assistentene etter ønske og behov hos arbeidsleder. Vi holder gode kurs både for arbeidsleder og assistent.

Fremtidens Rehabiliteringstilbud

Helse Midt-Norge har sendt anbefalinger for fremtidens rehabiliteringstilbud på høring til organisasjonene. Her skisseres 80 anbefalinger for et mer koordinert tilbud mellom helsefor- etak og kommunene. For de aller fleste vil nok dette være gode tiltak, men vi er skeptiske til at det vil dekke behovet til kronikere og personer med sammensatte behov.

Omfattende tema

Høringen har 90 sider med til dels vanskelige problemstillinger. NHF Trøndelag arrangerte derfor temamøte for likemenn og lokallagene på tema. Svanhild Jensen fra Samhandlingsavdelingen i Helse Midt-Norge innledet om prosjektet. Flere av deltakerne påpekte bl.a. mangler i private rehabiliteringsinstitusjoner, mer bruker-medvirkning på individnivå og behovet for tilgang til basseng.

Vi ønsker i tillegg flest mulig innspill og oppfordrer medlemmene og andre til å lese høringen og gi oss tilbakemelding. Link til høringen finner dere på våre hjemmesider.

MELHUS

H-Bygg

Korsvegen Næringsshage, 7212 Korsvegen
Tlf. 72 87 98 85

OPPDAL

SHR BYGG AS

Industriveien Syd 7
7340 OPPDAL
Tlf.: 483 21 222
e-post : hans@shrbygg.no

OPPDAL MASKINKOMPANI AS

Trondheimsvn. 10, 7340 Oppdal
Tlf. 72 40 04 40
post@oppdal-maskinkompani.no
www.oppdal-maskinkompani.no

OPPDAL KOMMUNE

Inge Krokannsv. 2
7340 Oppdal

ORKDAL

WASHINGTON MILLS

Orkanger
Tlf. 72 48 35 00

TRONDHEIM

Nortura SA
Tungavn. 26, 7484 Trondheim • Tlf. 03070

BILGLASS

www.bilglass.no

PRIMA

Idrettsveien 2, 7072 Heimdal Tlf 72 89 43 00
prima@prima-as.no www.prima-as.no

Europris Surnadal

Gravegen 4, 6650 Surnadal
Tlf. 71 66 13 10, Fax. 71 66 13 11
www.europris.no

Vi takker alle annonsørene
for den flotte støtten!

HITRA

Hitra kommune

SELBU

Coop Obs Selbu
Sentrum, 7580 Selbu
Tlf. 73 81 60 00
Man-fre: 9-21 lør: 9-19

Folk, feil og fellesskap i 200 år

Kortversjon av et innlegg Sunniva Ørstavik holdt på Blindeforbundets grunnlovsseminar mandag 28. april

Hvis dette hadde vært 1814, hadde bare 7,5 prosent av oss hatt stemmerett. Jeg hadde ikke vært en av dem. Det hadde ikke det store flertallet av dere andre heller. Det er et paradoks at den Grunnloven vi i år feirer 200-årsdagen til i realiteten bare var en seier for en veldig liten prosentdel.

Det var en seier for de som lignet mest på de privilegerte gutta boys som skrev den. Menn, som var over 25 år, relativt velstående og hadde riktig yrke. Når grunnlovsforfatterne skrev "Folket" var det dem de mente. Dem de regnet med. De andre ble definert ut. Som en litt dårligere versjon. Som for feil til å regnes med. De hadde feil kjønn, feil yrke, feil alder, feil formue, og selv om det ikke stod oppført, hadde de nok feil funksjonsevne også. For er det noen som opp gjennom historien er blitt definert som feil, så er det mennesker med annen funksjonsevne. De er blitt sett på som så feil av majoriteten, at likestilling ikke engang har stått på agendaen. I stedet har retorikken og politikken, fra 1814 til i dag, vært preget av en blanding av forakt, medynk, omsorg, og et mer eller mindre reelt rettighetsvern. I 2014 gjør vi som samfunn akkurat den samme feilen som grunnlovsforfatterne gjorde: Vi snakker om folket, men mener ikke alle.

Jeg får hver eneste dag henvendelser fra mennesker som opplever å bli utestengt fordi de er den de er. De får ikke tilgang til nødvendige tjenester. De mottar brev fra myndighetene i et format de ikke kan lese. De søker hundre jobber og får hundre avslag.

Vi sorterer fortsatt hverandre inn i rett og feil. Egnede og uegnede. Etter kriterier satt av de som har makt til å definere seg selv som gullstandarden vi andre skal måles etter. Kampen for å lage et fellesskap der hele folket blir sett på som folk, ikke som feil, er fortsatt farlig aktuell.

Også i den kampen kan grunnlovshistorien inspirere oss – gudskjelov! Modige kvinner og menn har ikke funnet seg i å bli definert ut. De har kjempet for at definisjonene blir endret.

Fredrikke Marie Qvam, som ikke godtok at kvinner ble nektet å delta i folkeavstemningen om unionsoppløsningen bare fordi de hadde feil kjønn. Henrik Wergeland, som ikke godtok at Norge skulle stenges for mennesker bare fordi de hadde feil religion. Og Kim Friele, som ikke godtok at kjærligheten er feil bare fordi den er rettet mot en annen kvinne.

De forlangte å sitte ved bordet, delta i debatten, og bli sett på som likeverdig. Sakte, men sikkert flyttet de flere og flere inn i det demokratiske fellesskapet. De gjorde det folket Grunnloven snakket om likere og likere det folket som faktisk bor i landet vårt. I år feirer vi grunnlaget for det moderne demokratiet i Norge, men vi markerer også at det fortsatt er kamper som gjenstår for å skape et likestilt samfunn for alle. Et fellesskap der hele folket blir sett på som folk, ikke som feil, selv om de er forskjellige.

Sunniva Ørstavik

Likestillings- og Diskrimineringsombud Sunniva Ørstavik blogger jevnlig om likestilling, diskriminering og saker som opptar henne. Blant annet har hun tidligere blogget om universell utforming av skoler, og var klar i sin tale til utdanningsministeren: «Røe Isaksen er ansvarlig for en skolehverdag som bryter menneskerettighetene. En skolehverdag der mange må gå på noe annet enn nærskolene sin fordi den ikke er tilgjengelig for alle.»

Vil du følge med på likestillings- og diskrimineringsombudets blogg og andre saker de jobber med? Sjekk ut www.ldo.no og følg dem på Facebook!

Gi beskjed ved adresseforandring

Mange av våre medlemmer og lesere flytter på seg i løpet av et år. Posten har gått over til maskinell sortering og da kommer bladene i retur ved den minste feil i adressen.

Derfor er det viktig at du gir oss beskjed ved adresseforandring. Ta kontakt med regionkontoret på telefon 72 900 720, dersom du har feil i adressen din på bladet eller vet du snart skal flytte.

Gi grasrotandelen din til NHF Trøndelag!

Grasrotandelen gir et viktig bidrag til NHF Trøndelag. Som kjent har alle organisasjoner store utfordringer etter bortfallet av spilleautomatene og vi er på jakt etter nye inntektskilder for å kunne opprettholde vårt interessepolitiske engasjement og veiledning til våre medlemmer.

Fakta om hjelpemiddelformidlingen

- Om lag 400 000 mennesker har hjelpemidler på utlån fra hjelpemiddelsentralene. Ca. 53 % er over 67 år, ca. 10 % er barn.
- NAV kjøper inn nye hjelpemidler for 2,6 milliarder kroner per år og gjenbruker hjelpemidler for ca. 770 millioner.
- Nesten 78 % av dem som har hjelpemidler, bruker dem daglig.
- 3 av 4 oppgir å ha stor nytte av hjelpemidlene.
- 80 % av hjelpemiddelbrukerne er fornøyd med tilbudet. De eldste er mest fornøyd. Personer under 20 år og personer med sammensatte behov er minst fornøyd.
- Hjelpemidler er et godt og virkningsfullt verktøy for et selvstendig og aktivt liv med mulighet for samfunnsdeltakelse.
- Brukerpass skaper forenkling, valgfrihet og selvbestemmelse.

Kilder: TNS Gallup/Nav, Tekniske hjelpemidler. Hva skaper fornøyde brukere? (2008). PWC, Organisasjonsanalyse av hjelpemiddelområdet (2009). NTNU, Evaluering av brukerpassordningen (2009). Arbeid og velferd 2/2013.

NHF mener at:

- Hjelpemiddelområdet må styrkes.
- Fokus må endres fra kostnad til verdien den enkelte og samfunnet får av hjelpemidler.
- Retten til hjelpemidler må fortsatt forankres i folketrygdloven.
- Hjelpemidler må finansieres fullt ut – uten egenandeler.
- Den enkelte må sikres tilgang til produktbredde og ny teknologi.
- Den enkelte må sikres innflytelse på valg av hjelpemiddel.
- Det må ryddes opp i tidstyver og unødvendig byråkrati.
- Tilbudet om brukerpass og tilbudet til barn må bli bedre.
- Alle må sikres riktig hjelpemiddel til rett tid.

Utfordringer ved dagens hjelpemiddeltilbud

Norges Handikapforbund får mange henvendelser fra funksjonshemmede som opplever at hjelpemiddelformidlingen ikke fungerer godt nok. Konsekvensene er at barn hindres i sin utvikling og voksne ikke kan delta i utdanning, arbeid og samfunnsliv.

Utfordringer som går igjen er:

- Informasjon. Det gis ikke tilstrekkelig informasjon om hvilke rettigheter man har og hvilke muligheter som finnes.
- Tid. Lange ventetider i kommuner og hjelpemiddelsentraler.
- Innflytelse. Manglende innflytelse på valg av hjelpemiddel.
- Utprøving. Snevre muligheter for å prøve ut ulike hjelpemidler.
- Opplæring. Fagfolk tar seg ikke tid til å vise mulighetene.
- Kompetanse. Leverandørene får ikke bistå ved utprøving, tilpassing og reparasjoner, som supplement til sentralene.
- Rettigheter. Folketrygdloven uthules. Produktgrupper dekkes ikke lenger. Stramme anbud begrenser utvalget av hjelpemidler.
- Byråkrati. Mange skjema og tungroddede prosesser for tildeling.
- Ulik tilbud. Tilbudet varierer fra fylke til fylke.

Delta i hjelpemiddelundersøkelsen !

For å kunne gi bedre innspill til NAV, er vi avhengig av mange tilbakemeldinger på hva som fungerer godt og hva som ikke gjør det.

Skjema for undersøkelsen finner du på vår hjemmeside: www.nhf.no/troendelag eller fås tilsendt ved å ringe 72 900 720.

Midt-Norsk Hjelpemiddelmesse

NHF Trøndelag arrangerte Midt-Norsk Hjelpemiddelmesse i Trondheim Spektrum i mai. Rundt 900 besøkende fikk se nye og nyttige produkter og informasjon fra 55 utstillere.

Hjelpemiddelmesse er en viktig arena for både utstillere og publikum for å bli kjent med både behov og nye produkter. Selv NAV har prisforhandlede produkter som man i utgangspunktet må velge blant, er det også mulig å få andre produkter dersom det dokumenteres at dette vil være beste løsning. NHF er bekymret for at stramme tilbud på området hindrer utvikling og godt nok breidd i utvalget av produkter. Vi håper derfor at hjelpemiddelmesser vil bidra til å synliggjøre det spekteret av produkter vi har.

BPA

På årets messe kunne man også besøke 7 leverandører av Brukerstyrt Personlig Assistanse. Disse og flere blir presentert på side X i bladet. I etterkant av messen la Regjeringen frem et lovforslag om rettighetsfesting av BPA. Rettigheten er foreslått utvidet til også å omfatte støttekontakt og avlastning for familier med barn med nedsatt funksjonsevne. Denne utvidelsen anslås å føre til en budsjettøkning på 300 millioner i 2015.

Bolig

På første messedag avholdte vi i samarbeid med Ergoterapeutene et temaseminar om bolig. Rundt 170 personer deltok på seminaret som omhandlet hjelpemidler i bolig, boligtilskudd, ergoterapeutenes rolle og fremtidens boligpolitikk.

EKSTRA BREDE OG DYPE SKO

Gjøvik-bedriften TOPRO presenterte flere nyheter på messa. For første gang ble det utstilt et bredt utvalg av sko for hovne og ømme føtter. Skoene er lette og svært behagelige å ha på foten. De blir lansert på det norske markedet nå i vår, men har vært på det britiske markedet i over 30 år.

Dette er en av de bredeste, dypeste og romsligste skoene på markedet. De fleste av modellene er justerbare, noe som er ideelt hvis hevelsen varierer eller hvis en fot er mer hoven enn den andre. Man trenger ikke å gå opp en størrelse i skonummer for å få sko som er brede og dype nok. Mange av skoene kan åpnes helt opp, slik at de er enkle og få på og av. Det tilbys også borrelåsforlengere. Noen modeller er tilpasset spesielle diagnoser som f.eks. diabetes, hammertå, artrose, leddgikt og andre typer revmatisme. Flere av skoene har uttakbar såle som kan erstattes med spesialtilpassede såler. Det finnes også spesialsko for bandasjerte føtter. Dameskoene er i størrelse 36-42 og

herreskoene 39-47. Mange modeller tilbys også i halve størrelser. Designet spenner fra ungdommelig og friskt til klassisk og nøytralt. Informasjon og bilder samt bestillingsmulighet finnes i nettbutikken www.toproshop.no.

Josien Bouwman og May-Britt Wester fra TOPRO uttalte: "Vi var i starten skeptiske til å forhandle sko via internett, men ble overbevist siden produsenten selv har hatt stor suksess med internettsalg i Storbritannia. Våre erfaringer så langt er udelt positive. Skoene blir levert på døra, og med 14 dagers returrett har man god tid til å bestemme seg."

Munkholmen

Den historiske øya utenfor Trondheim har lenge vært en uinntakelig festning for bevegelseshemmede. Nå er ny flytekai på plass og atkomsten på Munkholmen er betraktelig bedre. Men bruker du elektrisk rullestol, vil Munkholmen fortsatt være utilgjengelig. Med manuell rullestol trenger du assistanse flere steder.

Den nye kaia er både pen og praktisk

Brede ramper og akseptabel stigning også på fjære

18. mai fikk båten legge til den nye kaia som kostet 14 millioner kroner. RegionNytt har sett på anlegget og vi er imponert over funksjonaliteten og estetikken. Med den nye kaia på plass er det vanskeligste hinderet utbedret. Men likevel er det andre hindre som gjør turen mer vanskelig enn vi skulle ønske.

Både båten fra 1974, kaia på Ravnkloa, atkomst kafe og brostein på Munkholmen byr på utfordringer. Men selv om mye gjenstår, vil vi gi skryt til Trondheim kommune og Statsbygg for den gode kai-løsningen på Munkholmen.

Atkomsten fra båt til kai er plan

Tidligere var atkomsten et sjansespill

Vi utfører service og reparasjon på ALLE bilmerker

- Merkeverksted Toyota, garanti og service
- Godkjent Bosch innsprøytningsverksted
- Topp moderne karosseri- og lakkverksted

Ørland Bil AS
Fjæraveien, Brekstad • Telefon 72522750
www.ørlandbil.no • www.mecacarservice.no

mercur
shopping, mote og livsstil

Følg oss på Facebook
facebook.com/mercursenteret

• Åpent 10-20 (10-18) •
Kongens gate 8/Nordre gate, Trondheim

Kort ventetid for røntgen!

Vi har offentlig kvote på MR, CT, klinisk mammografi, røntgen og BMA. Vi utfører også ultralyd selvbetalt eller finansiert via helseforsikring.

Bestill din time hos oss. Vi tar deg på alvor!

Curato
Røntgen Trondheim

Kjøpmannsgt. 17 - Tlf. 73 92 45 00 - www.curato.no - trondheim@curato.no

Kaia i Trondheim er fortsatt bratt og vanskelig ved fjære

Atkomsten fra kai til båt krever bistand til noe løfting.

Det er stor avstand fra rampe til dekk

Dagens vanskelige brostein skal erstattes med flatere heller

TRØNDELAG ORTOPEDISKE VERKSTED

Trøndelag Ortopediske Verksted
 Tlf: 73 84 56 30
 E-post: post@tov.no
 Web: www.tov.no

Trondheim: Elgesetergate 10
Namsos: Sykehuset Namsos
Ålesund: Ålesund sjukehus

Se framover, gi et gavebrev i aksjefond

En ekstra oppmerksomhet til familiens yngste?

Skjor du å gi en gave som virkelig betyr noe? – til budstagen, bursdagen, konfirmasjonen eller bryllupet? Vil du støtte den yngre generasjon økonomisk?

Vi anbefaler gavebrev i fond. Enten som angittkjøp, eller som sparavtale i et av våre aksjefond.

Bankinnskudd er greit nok, men andeler i fond kan oppnå langt høyere avkastning enn det som er mulig ved tradisjonell banksparing over tid.

I Klæbu Sparebank har vi derfor oppfordret av mange slag – med ulike muligheter for avkastning – for holdt i en ket rulle og forventet spartid. Her kan du velge blant familie-fond fra Tema-Fond, forvalting og S-KAGEN.

Ta kontakt med en av bankens rådgivere. Så får du vite mer om hvilke fond som passer for din gave. Og for den som du ønsker å gi det.

Klæbu Sparebank
post@klabu-sparebank.no www.klabu-sparebank.no Telefon: 04358

Tren på nett

Medlemstilbud

Trenpånnett er en nettjeneste som gjør det enkelt å trene når som helst, hvor som helst. Du trener hjemme i stua eller hvor du vil. Gjennom internett blir du veiledet av et stort spekter av treningsvideoer.

Trenpånnett byr på trening for alle, på alle nivåer. Det er perfekt for deg som har lite tid til å gå i studio, er ute og reiser, eller bare rett og slett foretrekker å trene hjemme. Nå har de også egne øvelser som kan gjøres sittende fra rullestol. Som medlem i NHF får du 100,- i rabatt og betaler 350,- pr år.

I tillegg til egne videoer med øvelser man kan gjøre fra rullestol, tilbyr nettsiden også aerobic, styrke, spinning, yoga, familietrening, mor og barn, boksing, hiphop, styrke for seniorer, zumba og hiit (høyintensitets intervalltrening).

Medlemstilbud:

Ønsker du å bli medlem hos Trenpanett.no?
Nå muligheten til å bli medlem for kun 350,- pr år!
Gå inn på trenpanett.no - trykk på "Bli medlem"
og velg Bedriftsmedlemskap.

Opprett ditt eget Brukernavn og Passord.

Bak «Brukernavnet» du velger deg, så skriver du inn "nhf"

HITRA

Elektro Team AS

7239 Hitra, Tlf. 72 44 07 20
www.elektro-team.no

MELHUS

Ze-Sam Traktor og Maskin AS

7223 Melhus, Tlf. 72 85 28 50

MIDTRE GAULDAL

Trønderbladet AS

7290 Støren, Tlf. 72 87 83 70

OPPDAL

Nyvold Installasjon AS

7340 Oppdal, Tlf. 72 40 06 00

SELBU

Røset AS

7580 Selbu, Tlf. 73 81 01 90
firmapost@roset.no

SKAUN

YX Buvika

7350 Buvika, Tlf. 72 86 52 34

TRONDHEIM

Rema Eiendom Nord AS

Kjøpmannsgt. 37, 7011 Trondheim, Tlf. 40 00 50 00

Senterforeningen City Syd

7075 Tiller, Tlf. 72 88 86 66

Arkitektkontor Per Knudsen AS

7010 Trondheim, Tlf. 73 52 91 30

Fremstad & Rokseth AS

7472 Trondheim, Tlf. 74 84 67 75

Falkanger Sko AS

7486 Trondheim, Tlf. 73 54 01 80

Glassmakeren AS

7043 Trondheim, Tlf. 73 52 35 45

ØRLAND

Fosna-Folket AS

7130 Brekstad, Tlf. 48 15 10 60

ÅFJORD

Åfjord Avløserlag

7170 Åfjord, Tlf. 72 53 15 50

INDERØY

7690 Mosvik
Tlf. 74 06 46 30
Mob. 917 33 442

LEVANGER

**Levanger
kommune**

NAMSOS

Namsos kommune

NAMSOS DYREKLINIKK

Abels Meyersgt. 16, 7800 Namsos
Tlf. 74 27 35 00
Man-tir 08.30-10.30
Tir/tor 17.00-18.00 - Døgnvakt

NAMSSKOGAN

Namsskogan kommune

OVERHALLA

AMDAL *flektrø as*

Medlem av elektrikerforbundet

Skogmo, 7863 Overhalla
Tlf. 74 28 11 19 - Mob. 47 46 27 16
www.amdalelektro.no

STEINKJER

Steinkjer Bilskadesenter AS

Jaktskippergt. 7
7725 Steinkjer

Tlf. 74 16 67 10

BUNNPRIS

Bunnpris Guldbergaunet A/S

Svedjanv. 2, 7716 Steinkjer
Tlf. 74 16 16 44
Fax 74 16 71 18

STJØRDAL

Leverandør av
vindu, dører
og garasjeporter

Tore Ligaard

STJØRDAL • TRONDHEIM • NAMSOS • OSLO • STAVANGER

www.ligaard.net

**STJØRDAL
KOMMUNE**

VERDAL

**INNHERRED
RENOVASJON**

Tlf. 74 02 88 40

innherred.renovasjon@ir.nt.no

BYGGMESTERAN AS

Russervn. 4, 7650 Verdal

Tlf. 95 07 73 00

Fax. 74 07 04 05

www.byggmesteran.no

Vi takker alle annonsørene
for den flotte støtten!

GRONG

Grong Grus og Maskin AS

7870 Grong, Tlf. 74 33 25 69

LEVANGER

Mesterrør AS

7600 Levanger, Tlf. 74 08 26 88

Normilk AS

7600 Levanger, Tlf. 74 08 56 00

MERÅKER

Bunnpris Meråker AS

7530 Meråker, Tlf. 74 81 02 15

NAMSOS

Prebio AS

7801 Namsos, Tlf. 74 21 24 40

AB Maskin

7820 Spillum, Tlf. 74 27 61 05 / 95 23 90 33

STJØRDAL

Bowlinghallen.no

7500 Stjørdal, Tlf. 74 82 83 50
www.bowlinghallen.no

Bratås Maskin AS

7520 Hegra, Tlf. 74 80 51 85

Madsen Bil AS

7650 Verdal, Tlf. 41 55 30 00

Flytanking AS

7500 Stjørdal, Tlf. 74 80 46 40

VERDAL

Sikom AS

7650 Verdal, Tlf. 74 08 40 77

Nord Suvenir AS

7650 Verdal, Tlf. 74 07 39 00

GLØMMEN

ENTREPRENØR A.S

Akslakstien 1, 7820 Spillum

Tlf. 74 27 34 00

Fax. 74 27 34 01

Mob. 906 70 270

« Fra husdrøm til drømmehus »

Ny katalog med mange spennende hus.
Bestill katalog og se ditt nye hjem på overhallahus.no

En del av Overhallagruppen

www.overhallahus.no - Tlf. 74 28 25 00

MOTOR-TRADE AS

Din Mercedes-Benz spesialist

Motor-Trade AS, Sundlandsveien 2, 7032 Trondheim, tlf. 73 82 01 00. www.motortrade.no

TEKTON

ENTREPRENØR AS
7228 KVAL

Alt innen: Betongarbeider • Rehabilitering
• Kjerneboring og -saging • Mobilkran

Tlf. 72 87 91 20 • Fax. 72 87 91 29 • Mob. 40 40 12 70

VAKKER	ENKEL	TAGER	PIKE-NAVN	MØBEL	SANG	OPP-DRETT	SLEKTINGER	DYR	SLETTE	FRI-IDRETT	DIKT-VERK	
FARGE				MØBEL NED- BØR								
UNNE FIBER		KALD VIND			EGGE GJEM- ME			STA- SJON		DIKT TALL		
MAK- TER LØPTE		STA- SJON		DYR		MY- STIK FEN- MEN	REP- BLIKK		LAND- OMRÅ- RA		MUK- KE	
	KA- RAK- TER	BANKE OPP PLASS					PLAN- TE			STOFF VEK- SLE		
LIS- TIG		OFRE	UJEVN		SØLE	SKOLE- LYS			KRAF- TEN	NESTE GLOSE		
JNGE			TIDS- ROM			KLIS- SEN	PELS- DYR				AN- TAR	
MÅ- NED			STA- SJON	SMER- TE			VEL- TET					
RÅ- FLOTT			PALME- LUND	TRAV- VEL TID	HAST- INN- PASS		LUKKE MEKA- NISME	STOFF			ORD- NE	
HUR- TIG	FLY- PLASS		ELV				OM- STREI- FER	MER- KE		FRED LAND		
		FAR- GE						SKUR	GJER- RIG- KNARK			
STRÅ	DESER- TOR- BY					SIN- NET					RAMSE OPP	UT- MERK- ELSE
		HIN- NE		KRYD- DER			FA- GER		MUSE HALV- ØY			
SVINN		GASS RETT				SVELG		IN- SEKT TANKE				
GENI				KJÆR- LIG	VERN	SPØR- RE	BOL- MORET SEG			ART.	FLAM- ME	
			DRIKK			TEGNE- SERIE FIGUR					FOS- TRE	
GUD		DYR						GUTTE- NAVN			TALL	

Navn:.....

Adresse:.....

Postnr/sted:.....

Riktige svar er med i trekningen av 2 Quick-lodd.

vinner torrige nummer:

Evre Olsen, Ranheim

Løsning sendes innen

10 august 2014 til:

NHF Trøndelag

Kvenildmyra 4, 7072 Heimdal

Verftsg. 5, 7800 Namsos
Tlf: 74 21 80 00
E-post:
booking@tinohotell.no
www.tinohotell.no

★ SNITTER ★ KOLDTBORD ★ SPEKEMAT
★ VARM MAT TIL ALLE ANLEDNINGER
74 16 17 83
Svein Jarls g. 14, 7713 Steinkjer

SAXVIK
SAXVIK KONTORSENTER AS
en leverandør - komplett kontor
...
Bomveien 13
7725 Steinkjer
+47 74 17 09 40
salg@saxvik.no
www.saxvik.no
**SAXVIK
KONTORSENTER AS**

Vi takker alle
annonsørene
for den flotte
støtten!

Lokallag NHF Trøndelag pr. 01.06.14

NHF Agdenes
v/ Torill Bendiksen
Nygård, 7318 Agdenes
Mobil: 901 92 703

NHF Bjugn og Ørland
v/ Trude Brandvik
Midtrommet 9,
7130 Brekstad
Mobil: 480 60 978

NHF Flatanger
Kontaktperson: Inger Vedvik
7777 Nord-Statland
Mobil: 918 71 862

NHF Frosta
v/Janne Viktil
Vigtill Øvre, 7633 Frosta
Mobil: 901 24 793

NHF Frøya og Hitra
v/ Ruth S. Johansen
7273 Norddyroy
Mobil: 995 39 900

NHF Grong
v/Ann Mari Haugen
Høgbakken, 7870 Grong
Mobil: 926 46 635

NHF Hemne
v/ NHF Trøndelag
Tlf. 72 90 07 20

NHF Høylandet
v/Johannes Okstad
7977 Høylandet
Tlf. 74 32 11 16

NHF Klæbu
v/Karin M. Solheim Tillerbakk
Ordfører J. Nerviksv. 17a,
7540 Klæbu
Mobil: 924 47 725

NHF i Leksvik
v/Monica Berget
Vollavegen 4, 7125 Vanvikan
Mobil: 481 74 040

NHF Lierne
v/Ann-Kristin Støvik
7882 Nordli
Mobil: 976 67 649

NHF Malvik
v/Tone Wiig
Naustanv. 24,
7560 Vikhammer
Mobil: 957 26 165

NHF Melhus
v/NHF Trøndelag
Tlf. 72 90 07 20

NHF Meråker
v/Steinar Øian
Øian Gard, 7530 Meråker
Mobil: 452 85 442

NHF Midtre Gauldal
v/Trine Anita Korsgat
Spjeldbakkan 17 e,
7290 Støren
Mobil: 952 30 635

NHF Mosvik
v/Aino Nyeng
Øverbygdvegen 140,
7690 Mosvik
Mobil: 482 94 167

NHF Namdalseid
v/ Mariann Gladso
Mellomveien 8
7750 Namdalseid
Mobil: 995 64 598

NHF Namsskogan
v/Reidun Mosling
7892 Trones
Mobil: 480 65 669

NHF Nærøy
v/Brynjulf Flasnes
7970 Kolvereid
Mobil: 901 52 184

NHF Oppdal
v/Eirik Lien
Bjerkehagen 7a, 7340 Oppdal
Mobil: 901 10 899

NHF Orkladal
v/ Jan Morten Almi
Håggåveien 5a, 7320 Fannrem
Mobil: 992 50 895

NHF Rennebu
v/Gun Aune
Løkkjvn. 16, Berkåk,
7391 Rennebu
Mobil: 992 66 599

NHF Rissa
v/ Randi Dyrendahl
7100 Rissa
Mobil: 988 04 501

NHF Roan og Osen
v/ Eva Nygård
7180 Roan
Mobil: 992 28 990

NHF Rørøs
v/NHF Trøndelag
Tlf. 72 90 07 20

NHF Selbu
v/Ingar Lien
Innbygda, 7580 Selbu
Mobil: 412 15 208

NHF Skaun
v/Morten Handagard
Håggåvegen 6, 7353 Børsa
Mobil: 456 30 927

NHF Steinkjer og omegn
v/Bente Berg Lydersen
Molovegen 13, 7714 Steinkjer
Mobil: 400 16 169

NHF Trondheim
v/Kari Dragsnes
Boks 3093 Lade,
7441 Trondheim
Tlf. kontoret: 73 92 24 55

NHF Verdal og Levanger
v/ Odd Steinkjer
Reinsholm 1F
7654Verdal
Mobil: 413 34 469

NHF Vikna
v/Arve H. Nordahl
Karl Furrestv. 1, 7900 Rørvik
Mobil: 958 50 770

NHF Ålen og Haltdalen
v/Odel Ingebrigtsvold
7380 Ålen
Mobil: 936 94 364

NHF Åfjord
v/Björg Hansen
Strandaveien 31, 7170 Åfjord
Mobil: 909 63 037

NHF Stjørdal
v/Eli Anita Faanes
Storvikavegen 29,
7500 Stjørdal
Mobil: 905 86 279

LFA Trøndelag
v/Olaf Baardsgaard
Meisevegen 1
7022 Trondheim
Mobil: 918 82 612

LARS Trøndelag
v/Siv Jorunn Fossum
Haakon Odd Christiansens
vei 27, 7048 Trondheim
Mobil: 996 38 146

LKB Trøndelag
v/Marthe Kristin Haugan
Nyrøa 3, 7657 Verdal
Mobil: 907 68 205

LFPS Trøndelag
Gunnbjørg Lambertsen
Sunnlandsv. 52a,
7032 Trondheim
Mobil: 980 59 169

A.L.F Nord-Trøndelag
v/ Svein Bedin
Høyslo, 7600 Levanger
Mobil: 951 56 481

A.L.F Trøndelag
v/ Marit Rokkones
Mariannestien 2,
7105 Stadsbygd
Mobil: 905 69 718

LFS Trøndelag
v/ Kristin Kvaal
Boks 4188 Valentinlyst,
7451 Trondheim
Mobil laget: 960 17 389

NASPA i Trøndelag
v/Anne Berit Nilsen Alstad
Okkenhaugveien,
7604 Levanger
Tlf. 472 60 358

HBF Sør-Trøndelag
v/ Vigdis Fagerheim
Kristianstenbakken 13,
7014 Trondheim
Tlf 991 63 025

HBF Nord-Trøndelag
v/Sunniva Marie Leirfall
Ligaardveien 3, 7500 Stjørdal
Mobil: 908 94 233

LFN Trøndelag
v/Randi S. Gilles
Snauan, 7074 Spongdal
Mobil: 932 49 831

Norges grunnlov fyller 200 år

Innspill v/ Sverre Bergenholdt

Norges Grunnlov fyller 200 år- nå samles vi til fest og feiring som seg hør og bør. Samtidig gir grunnlovsjubileet tid til ettertanke og refleksjon. Hva har for eksempel skjedd i forhold til vår målgruppe, funksjonshemmede i Norge?

I dag er utfordringene blant annet arbeid til alle, universell

utforming av samfunnet, TT-kjøringen, BPA for økt selvstendighet, likestilling og mye mer. Vi har organisasjonsfrihet, og Norges Handikapforbund står på barrikadene i våre saker. Slik var det ikke for 200 år siden, da var det helt andre samfunnsforhold:

Noe av det første som slår meg er alle de forskjellige karakteristikk og betegnelser som til ulike tider har vært benyttet overfor grupper i samfunnet med ulike funksjonsnedsettelser. Krøpling, vanfør, abnorm, blind, døvstum, sinke, åndssvak, invalid, ufør og handikappet, utgjør noen av de begrepene som er brukt. Det sier noe om datidens holdninger og syn på funksjonshemmede. Heldigvis ser vi i dag enda en langt bedre forståelse og erkjennelse, noe ikke minst LDO-loven vitner om.

Begrepene vanfør og vanførhet har svært lang tradisjon og ble i Norge benyttet langt inn i etterkrigstiden. NHF het Norges Vanførelag frem til 1974. I Borgartingsloven og i Eidsivating og Gulatingslovene omtales særlig «vanskapte» barn og lovene ga bestemmelser om plikten, ja – dere leser rett- «plikten til å oppdra slike barn og boten for «utsetting» av dem. Ved Norges første folketelling i 1769 fant man at det var 18.769 «vanføre og hospitals-lemmen» i landet. Totalt var folketallet rundt 700.000.

Yrkesopplæring kom etter hvert på dagsorden. I 1914 kan man lese om «fagene for mandlige elever, der nogenlunde har friske føtter og en og en halv brukelig arm eller haand er snekring, dreining, kurvbinding og vævning viktig. Skomakeri, skrædderi, bokbinderarbeide

for dem, der har to forholdsvis gode hænder, men lamme ben».

Det er ikke noe å undres over at Norges Vanførelag etter hvert så dagens lys. Allerede i 1917 fant vi to foreninger for vanføre. Ut over i 20-årene vokste dette og vi fikk i 1931 Norges Vanførelag.

Vår egen historie kan vi komme tilbake til. Min påstand er at når vi i dag er der vi er kan vi takke mange for den innsats som her ble lagt ned. Ofte på tross av myndighetene. Ikke så at vi i dag er uten utfordringer, men vi ser et helt annet samfunn enn i 1814. Videre tenker jeg på de mange kvinner og menn som gjennom disse 200 år har banet vei for oss alle. Hvilket slit, men samtidig så modige og fremtidsrettet. Vi har mye å takke disse for.

**STEINKJER
KOMMUNE**

Tlf. 74 16 90 00
7700 Steinkjer

GB-entreprenør

GB-entreprenør AS, Skogmo, 7663 Overhalla

Tlf. 74 28 55 40

www.gbetong.no

Mail: kattil@gbetong.no

TRØNDELAG ELEKTRO AS

Tlf. 74 82 24 11

Husbyvn. 15, 7500 Stjørdal

Registrert
elinstallatør

BYGGMAKKER

Namsos • tlf. 74 21 63 50
Rørvik • tlf. 74 36 06 50
Verdal • tlf. 74 07 50 10
Steinkjer • tlf. 74 16 00 50

Kolvereid • tlf. 74 39 52 70
Gråmyra • tlf. 74 01 91 60
Levanger • tlf. 74 05 60 28
Aasen & Five • tlf. 74 83 33 33

**Alt i byggevarer, trelast, maling,
kjøkken og interiør**

**Lesing er viktig, og i biblioteket finner du bøker.
Men bibliotek er mye mer enn det!**

Fylkesbiblioteket arbeider for at bibliotekene i Nord-Trøndelag skal bli viktige møteplasser for mennesker som trenger informasjon, kunnskap, kultur - og hverandre.

lesegjede
lærelyst
deltakelse

Nord-Trøndelag fylkesbibliotek
- et ansvar for FYLKESTINGET

B

Postabonnement

NORGE P.P. PORTO BETALT

Returadresse:
NHF Trøndelag
Kvenildmyra 4,
7072 Heimdal

På solsiden

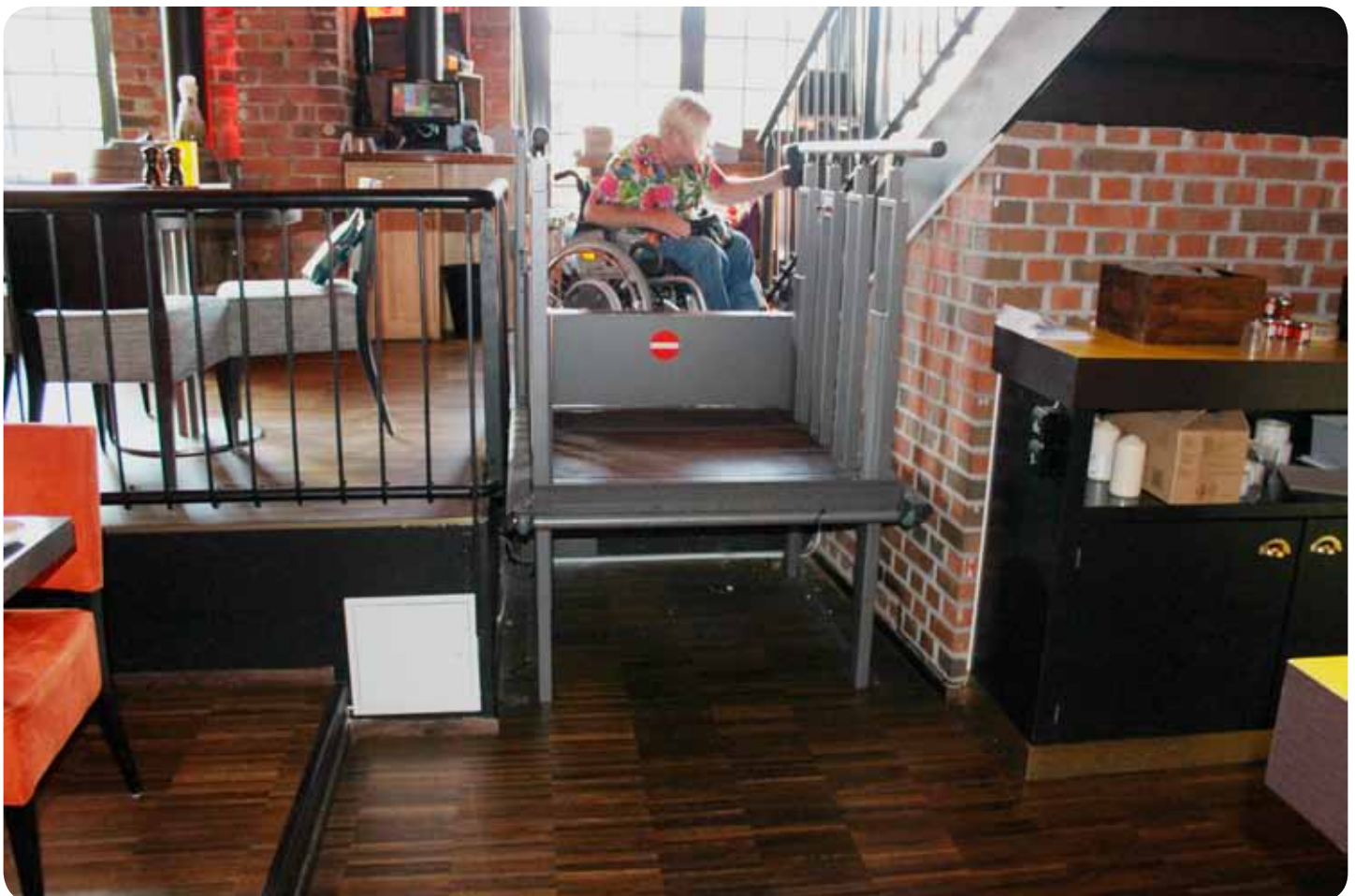
Flere av restaurantene på Solsiden i Trondheim var de første som fikk pålegg av LDO til å utbedre lokalene sine. Nå har «Sebastian» installert en fiffig og lite plasskrevende løsning. Selv om vi i utgangspunktet ikke anbefaler løsninger som har påholden manøverknaapp, så er denne heisen en god løsning på dette stedet. Heisen gir atkomst til nivå med bardisk og handikoptolett.

Heisen ser ut som en vanlig trapp

Trappetrinnene legger seg sammen

Når trappen er flat fungerer den som en løfteplattform